

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

МАГІСТР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету автоматизації та
інформаційних технологій

/ Ігор РУСАН/
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«Захист прав інтелектуальної власності
на національному та міжнародному рівні»

Шифр	Назва спеціальності
174	<i>Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка</i>
	Назва ОПП
	<i>Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка</i>

Розробник:

Ігор БЕЗКЛУБИЙ І.А., д.ю.н., проф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і
права

протокол №12 від 23 червня 2023 року

Завідувач кафедри

Євген ПЕРЕГУДА

Схвалено гарантом ОП

Гарант ОП

Андрій ЗАПРИВОДА

Розглянуто науково-методичною комісією спеціальності

“Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та
робототехніка”

Протокол №2 від 28 червня 2023 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2023-2024 рр.

шифр	Магістр ОПП	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин				Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	аудиторних										
				Разом	у тому числі									
					Л	Лр	Пз	КП	КР	РГ	р			
174	Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	3,0	90	30	16		14			1		3	1	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є надання знань, умінь, навичок, пов'язаних з основними поняттями інтелектуальної власності, а саме: а) науково-юридична: закласти та сформулювати у здобувачів вищої освіти знання з права інтелектуальної власності, його норм та інститутів, а також дати чітке уявлення щодо місця та ролі права інтелектуальної власності в системі права в Україні та ЄС; б) загальноосвітня: вивчення передумов формування системи права інтелектуальної власності та його розвиток і перспективи; в) виховна: сприяти формуванню громадсько-політичної та правової культури майбутнього інженера.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3781>. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій у професійній діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	
ЗК1.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК2	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК4	Здатність працювати в міжнародному контексті.
Фахові компетентності	
СК2	Здатність проектувати та впроваджувати високонадійні системи автоматизації та їх прикладне програмне забезпечення, для реалізації функцій управління та опрацювання інформації, здійснювати захист прав інтелектуальної власності на нові проектні та інженерні рішення
СК8	Здатність розробляти функціональну, технічну та інформаційну структуру комп'ютерно-інтегрованих систем управління організаційно-технологічними комплексами із застосуванням мережових та інформаційних технологій, програмно-технічних керуючих комплексів, промислових контролерів, мехатронних компонентів, робототехнічних пристроїв та засобів людино-машинного інтерфейсу.

Програмні результати навчання, що досягаються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Програмні результати
РН03	Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення сучасних проблем у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій для розв'язування складних задач професійної діяльності.

PH06	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, презентації результатів досліджень та інноваційних проєктів.
PH11	Дотримуватись норм академічної доброчесності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності, комерціалізації результатів науково-дослідної, винахідницької та проєктної діяльності.
PH12	Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її.

Програма дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1.

Лекція 1. Поняття та джерела права інтелектуальної власності

Практичне заняття 1. Поняття та джерела права інтелектуальної власності

Лекція 2. Авторське право та суміжні права

Практичне заняття 2. Авторське право.

Практичне заняття 3. Суміжні права

Лекція 3. Право промислової власності

Практичне заняття 4. Право промислової власності

Лекція 4. Система засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Практичне заняття 5. Система засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Змістовий модуль 2.

Лекція 5. Охорона прав інших об'єктів права інтелектуальної власності.

Лекція 6. Розпорядження правами інтелектуальної власності.

Практичне заняття 6. Розпорядження правами інтелектуальної власності.

Лекція 7. Охорона та захист права інтелектуальної власності в Україні.

Лекція 8. Міжнародні та європейські стандарти у сфері інтелектуальної власності. Гармонізація законодавства України та ЄС у сфері охорони права інтелектуальної власності.

Практичне заняття 7. Міжнародні та європейські стандарти у сфері інтелектуальної власності.

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список джерел, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше,

ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань

1. Пропріетарна концепція визначення прав на результати творчості.
2. Теорія виключних прав.
3. Співвідношення механізму охорони об'єктів авторського та патентних прав.
4. Поняття твору та його ознаки.
5. Види об'єктів, що охороняються авторським правом.
6. Похідні твори та компіляції даних.
7. Комп'ютерні програми як об'єкти охорони авторського права.
8. Правова охорона аудіовізуальних творів.
9. Співавторство та його види.
10. Межі здійснення авторських майнових прав.
11. Вільне відтворення комп'ютерних програм та творів для навчання.
12. Договори у сфері розпорядження майновими правами автора.
13. Співвідношення понять "творчість", "інтелектуальна діяльність", "оригінальність", "унікальність".
14. Вільне використання об'єктів суміжних прав.
15. Управління авторськими та суміжними правами.
16. Правовий статус організацій колективного управління.
17. Способи захисту авторських та суміжних прав.
18. Відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав.
19. Реєстрація винаходів, корисних моделей і промислових зразків.
20. Заявка та її складові елементи.
21. Зміст експертизи заявки.
22. Поняття патенту та його функції.
23. Поняття деклараційного патенту.
24. Поняття секретного винаходу.
25. Чинність патенту та його припинення.
26. Права та обов'язки, що випливають із патенту.
27. Виключне право на використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка.
28. Поняття та види ліцензій.
30. Поняття географічного зазначення та зазначення походження товару.
31. Правова охорона доменних імен.
32. Поняття охороноздатності наукових відкриттів.
33. Поняття раціоналізаторської пропозиції.
34. Поняття та ознаки комерційної таємниці.
35. Майнові права на сорт рослин.
36. Поняття компонування напівпровідникового виробу.
37. Поняття та ознаки комерційної таємниці.
38. Поняття ноу-хау.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування

		сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	20	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	15	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	12	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота		ІЗ	Сума балів
М1			
ЗМ1	ЗМ2		
35	35	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним	не зараховано з обов’язковим

		вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	----------------------	-----------------------------------

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Підручники, навчальні посібники

1. Безклубий І.А. Право інтелектуальної власності. Частина І. Основи, авторське право та суміжні права. Навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право». Київ-Тернопіль: КНУБА, Ф-ОП Шпак В.Б., 2023. 74 с.
2. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник / О.П.Орлюк (кер. авт. кол.), А.О.Кодинець, Ю.В.Носік та ін.; за ред. О.П.Орлюк. – К.: Інтерсервіс, 2016. – 382 с.
3. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитоновної. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. - 540 с.

Додаткова література

1. Безклубий І.А. Право інтелектуальної власності на виконання, фонограму, відеограму та програму (передачу) організації мовлення (суміжні права). (Гл. 37, с. 676 – 684) // Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. 6-тевид., перероб. і допов./ за заг. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2019. – Т. І. – с. 752.
2. Безклубий І.А., Багач Е.М. Право інтелектуальної власності на відкриття (Гл. 38, с.684 – 688) // Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. 6-тевид., перероб. і допов./ за заг. ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2019. – Т. І. – с. 752.
3. Безклубий І.А. Право на комерційну таємницю: реформа законодавства Королівства Іспанія. – с. 381-390 / Гармонізація приватно-правового законодавства України із законодавством країн ЄС. Збірник статей і тез IX Міжнародного цивілістичного форуму, Харків, 11-12 квітня 2019 року. – Київ: Знання України, 2019. - 599 с.
4. Безклубий І. «Можливість» та «дійсність» як категорії інтуїтивного підходу в теорії пізнання інтелектуальних прав с. 19-31 / Актуальні проблеми приватного права України: Збірник статей до ювілею доктора юридичних наук, професора Н.С. Кузнецової / Відп. ред. Р.А. Майданик та О.В. Кохановська. – К.: ПрАТ «Юридична практика», 2014. – 564 С.
5. Бентли Л., Шерман Б. Право интеллектуальной собственности. Авторское право / пер. с англ. – СПб. : «Юридический центр Пресс», 2004. – 535 с.
6. Бошицький Ю.Л., Козлова О.О., Андрощук Г.О. Комерційні найменування: основні правові аспекти. Наук.-практ. вид. – К.: “Юридична думка”, 2006. – 216 с.
7. Відповідальність у приватному праві : монографія / [І. Безклубий, Н. Кузнецова, Р. Майданик та ін.] ; за заг. ред. І. Безклубого. – К. : Грамота, 2014 – 416 с. – (Серія «Про українське право»).
8. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльно-правовий аналіз). (Монографія). – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2004. – 184 с.

9. Захист прав інтелектуальної власності: законодавче регулювання та правозастосування (узагальнення судової практики) / Автори-упорядники: Г. О. Андрощук, О. П. Орлюк / Верховна Рада України. – К. : Парламентське вид-во, 2007. – 344 с.
10. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування : монографія / кол. авторів; за заг. ред. д.ю.н. Орлюк О. П. – К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2009. – 242 с.
11. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики: Зб. наук, статей / За ред. Ю. С. Шемшученка, Ю. Л. Бошицького. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. — 424с.
12. Капіца Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку / Ю. Кипіца: НАН України, Центр дослідж. інтелект. власн. та трансф. технол. НАН України. – Київ : Академперіодика, 2017. – 664с.
13. Кодинець А.О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг у цивільному праві України: Монографія – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2007 – 312 с.
14. Кузнєцова Н.С., Кохановська О.В. Найменування юридичної особи і комерційне (фірмове) найменування. – С.446-459. // Правова охорона комерційних позначень в Україні: проблеми теорії і практики: Зб. наук. статей / За заг. ред. Ю.С.Шемшученка, Ю.Л.Бошицького. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України: ТОВ «Юрид. думка», 2006. – 638с.
15. Ковальчук О. О. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення в Україні та країнах Європейського Союзу : монографія / О. О. Ковальчук. — К. : Юрінком Інтер, 2014. — 200 с.
16. Петренко С. А. Розвиток правової охорони комп'ютерних програм: теорія та практика: монографія / С. А. Петренко. – ТОВ «Лазурит–Поліграф», 2010. – 204 с.
17. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті європейської інтеграції: концептуальні засади : монографія /за науковою редакцією О. П. Орлюк; кол. авторів. – К.: НДІ ІВ НАПрН України, ТОВ «Лазурит – Поліграф», 2010. – 464 с.
18. Топографія інтегральної мікросхеми / Л.І.Ніколаєнко, А.П.Бутяєва, Л.А.Меняйло, В.С.Радомський ; За ред. В.Л.Петрова, Держ. патентне відомство України. – К. : Ін Юре, 1999. – 103 с.
19. Цибульов П. М., Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю: монографія / П.М. Цибульов, В.П. Чеботарьов, В.Г. Зінов, Ю. Суїні. – К., 2005. – 448 с.
20. Харитонов О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності : монографія / О. І. Харитонов. – Одеса : Фенікс, 2011. – 346 с.
21. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності. Авторсько-правовий аспект. — Харків, 2002. — 368 с.
22. Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні : монографія / І.Є. Якубівський. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 522 с.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт КНУБА. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3781>.